

Datum
2014-09-04

851-32129-2014

Enheten för arbetsmarknads- och rättighetsfrågor

Ensamkommande Barn

- information om nuläget i arbetet med mottagande av ensamkommande flyktingbarn

Bakgrund

Migrationsverket har i juli månad överlämnat sin senaste prognos till regeringen. Av prognosen framgår att verkets uppskattning avseende antalet ensamkommande barn som kommer till Sverige för att söka asyl i år och under 2015 höjts kraftigt från 4 400 till 6 500. Som en följd av denna ökning har Migrationsverket gjort en ny beräkning avseende behovet av platser för ensamkommande barn i landets kommuner. Av beräkningen framgår att behovet av asylplatser för ensamkommande barn ökar till cirka 3 200 asylplatser 2015.

Migrationsverket har sedan den 1 januari 2014 utvidgade möjligheter att anvisa en kommun att ta emot ensamkommande asylsökande barn. Genom lagändringen kan alla kommuner anvisas för att ta emot ensamkommande barn oavsett om kommunen har en överenskommelse om att ta emot ensamkommande barn eller inte. Migrationsverket har tagit fram en stegmodell för det anvisningssystem som kommer att användas. Modellen har tagits fram i nära samarbete mellan Migrationsverket, Länsstyrelserna och i dialog med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och i delar Barnombudsmannen.

Principer för anvisning

Principerna slår fast i vilken turordning Migrationsverket ska anvisa en kommun som ska ordna mottagande för ett ensamkommande barn. I korthet innebär anvisningsprinciperna följande:

Steg 1 – anvisning sker i första hand till en kommun till vilken ett barn anses ha viss anknytning. Sådan anvisning sker utanför överenskomna anvisningsbara platser.

Steg 2 – till kommun med ledig överenskommen plats

Om anvisande enligt dessa två steg inte är möjligt kommer anvisning till kommun att ske med stöd av de utvidgade möjligheterna att anvisa. I detta skede görs anvisning enligt följande:

Steg 3 –

- a. till kommuner utan överenskommelse
- b. till kommuner med överenskommelse men där mottagandet på platserna ännu inte startat
- c. till kommuner med för få platser i överenskommelsen i förhållande till fördelningstalet

Dessa anvisningar sker på följande sätt:

- 1) Migrationsverket utgår från hur väl respektive län uppfyller sitt fördelningstal. Det län som har lägst uppfyllnadsgrad får anvisningar först.
- 2) I det län med lägst uppfyllningsgrad, anvisas den kommun som har sämst uppfyllnadsgrad först och så vidare.

Steg 4 – Både befintliga anvisningsbara platser, och kommunala fördelningstal har uppfyllts. Anvisning sker till samtliga landets kommuner utifrån folkmängd. I denna situation anländer så pass många barn att anvisande enligt steg 1-3 inte räcker till. Anvisningarna sker nu ett barn i taget, till kommunerna i turordning utifrån folkmängd.

Nuläge

Många kommuner i länet har under sommaren och sensommaren fått aviseringar enligt den nya lagen. Detta beror i de flesta fallen på att dessa kommuner har överenskommelse om asylplatser som ligger under fördelningstalet för kommunen för 2014. Fördelningstalen fastställer hur många platser en kommun förväntas tillhandahålla för mottagande av asylsökande ensamkommande barn. Det kan också vara så att en överkommen plats ännu inte öppnat, i väntan på detta har Migrationsverket alltså anvisat barn med stöd av den nya lagen, steg 3.

Steg 3a slutfördes vid månadsskiftet april/maj och under midsommarveckan slutfördes anvisningarna enligt steg 3b. Idag sker utvidgade anvisningar till kommuner enligt steg 3c. Troligt är att Migrationsverket under kommande månader går över till utvidgade anvisningar utifrån steg 4.

Se exemplet nedan.

Exempel:

Kommun X har fått anvisningar under de senaste månaderna utanför sin överenskommelse. Barn har skickats med kort varsel till kommunen. Idag har kommunen pågående överenskommelse om 5 asylplatser. Förklaringen till anvisningarna kan vara att kommunen i nuläget ligger under fördelningstalet för 2014. Fördelningstalet i det här fallet skulle kunna vara 7 asylplatser (se bifogat dokument med fördelningstalen för samtliga kommuner i länet 2014). Enligt det system som har byggts upp med stöd av lagen sker anvisningar, ett barn i taget, till kommunerna i turordning utifrån måluppfyllelse (alltså hur kommunen ligger i förhållande till sitt fördelningstal). Den kommun som ligger längst ifrån måluppfyllelsen står först i turordningen för att få anvisningar. Kommun X har skrivit på en överenskommelse om 7 asylplatser för 2014 med startdatum 15 oktober. Utifrån platsbrist och fram till 15 oktober har migrationsverket möjlighet att anvisa till kommunen utifrån steg 3c. Modellen gör gällande att varje asylplats som inte startat, genererar 2,5 barn. Kommun X ligger 2 asylplatser från måluppfyllelsen, vilket innebär att kommunen utifrån dagens platsbrist kommer att få $2,5 \times 2 = 5$ barn anvisade med stöd av den nya lagen. Barnen anvisas utanför överenskommelsen. När kommunen startar upp planerade utökade platser enligt överenskommelsen, kan kommunen "lyfta in" barnen i överenskommelsen. Om detta inte görs, anvisas ytterligare barn på de nya tomma platserna.

Anvisningar sker löpande och är svåra att förutsäga, men det är viktigt att vid planering av verksamheten ta hänsyn till detta.

Fördelningstal och arbetet inför 2015

Utifrån Migrationsverkets ökade platsbehov på 3 200 år 2015, kommer länsstyrelserna under september månad fördela platser och ta fram länsfördelningstal för varje län. Efter detta arbete, kommer Länsstyrelsen i Stockholm ta fram kommunernas

fördelningstal, enligt den modell länet beslutat, som ligger till grund för kommande revideringar och överenskommelser inför 2015.
Migrationsverket kommer per den 1 januari 2015 att "nollställa" stegmodellen, vilket innebär att anvisningar enligt steg 3, börjar om på nytt.

För att i möjligaste mån undvika att barn andra än närstående, aviseras utanför överenskommelsen behöver kommunen ha öppnat de platser som kommunen fördelas utifrån det nya behovet vid årets början. Länsstyrelsen i Stockholms län kommer att informera om de nya fördelningstalen snarast möjligt.

Länsstyrelsen i Stockholms län

Birgitta Hart-Carpenter

Enhetschef, enheten för arbetsmarknads- och rättighetsfrågor

